

486

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 19 lipca 1939 r.

o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach powszechnych.

Na podstawie art. 1 ust. 3 i art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 258) zarządzam co następuje:

§ 1. Kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych posiada członek którejkolwiek gminy wyznaniowej żydowskiej w Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający prawa obywatelskie, który

a) albo sprawuje funkcje rabina, zatwierdzonego przez władze państwowe, i wykaże się świadectwem ukończenia państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju względnie świadectwem, uznanym przez władze szkolne dla tego celu za równorzędne,

b) albo ukończył z pomyślnym wynikiem państwowy lub prywatny z prawami szkół państwowych zakład kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej,

c) albo ukończył istniejący za zezwoleniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zakład kształcenia rabinów i wykaże się świadectwem państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju względnie świadectwem, uznanym przez władze szkolne dla tego celu za równorzędne, a nadto złoży z pomyślnym wynikiem egzamin uzupełniający z przedmiotów pedagogicznych przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

d) albo posiada kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych w myśl art. 1 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 258) i złoży egzamin uzupełniający

z religii mojżeszowej przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

e) albo po uzyskaniu świadectwa dojrzałości, uprawniającego do studiów w szkołach wyższych, złoży z pomyślnym wynikiem uzupełniający egzamin z religii mojżeszowej i przedmiotów pedagogicznych przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. 1. Kwalifikacje zawodowe do nauczania religii w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych uprawniają do nauczania w języku polskim lub, o ile to jest wyraźnie zaznaczone w świadectwie, do nauczania w języku polskim i innym.

2. Rozszerzenie kwalifikacji na drugi język nauczania może nastąpić na podstawie specjalnego egzaminu, określonego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Dyplomy, uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania religii mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących lub zakładach kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych lub w szkołach zawodowych, dają kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych w tym samym języku.

§ 4. Kurator okręgu szkolnego (Wojewoda Śląski) może w braku kwalifikowanych kandydatów zezwalać na zatrudnianie w charakterze nauczycieli religii osób wyznania mojżeszowego, nie posiadających kwalifikacji zawodowych do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych, jednakże nie dłużej niż do końca trzeciego roku szkolnego od daty zatrudnienia danej osoby.

§ 5. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych przy-

padkach przyznać kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych nauczycielom, którzy złożą egzamin uzupełniający z religii mojżeszowej przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a praca ich w szkole powszechnej zostanie uznana przez władze szkolne za wybitną.

§ 6. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w szkole powszechnej za uprawniające do nauczania innych określonych przedmiotów, związanych z nauką religii mojżeszowej.

§ 7. 1. Kwalifikacje zawodowe do ustalenia w publicznych szkołach powszechnych posiada nauczyciel religii mojżeszowej publicznej szkoły powszechnej, który uzyska świadectwo zdania praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych na podstawie przepisów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

2. Stali nauczyciele religii mojżeszowej szkół średnich państwowych lub publicznych przy przeniesieniu do publicznych szkół powszechnych nie są obowiązani do zdania praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej w publicznych szkołach powszechnych.

§ 8. 1. Do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych może przystąpić nauczyciel religii mojżeszowej publicznej szkoły powszechnej, który wykaże się co najmniej dwuletnią nieprzerwaną pracą nauczycielską w wymiarze nie mniejszym niż 14 godzin tygodniowo, odbytą w publicznej szkole powszechnej, po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

2. Za pracę nauczycielską, uprawniającą nauczyciela religii mojżeszowej publicznej szkoły powszechnej do przystąpienia do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych, kurator okręgu szkolnego (Wojewoda Śląski) może uznać pracę w szkole innej niż publiczna szkoła powszechna, przy zachowaniu jednak warunków, podanych w ust. 1.

§ 9. 1. Praktyczny egzamin na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych powinien być zorganizowany w miarę możliwości w tej szkole powszechnej, w której dany nauczyciel jest zatrudniony.

2. Praktyczny egzamin na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych można zdawać dwa razy. W wyjątkowych przypadkach kurator okręgu szkolnego (Wojewoda Śląski) może zezwolić poszczególnym

nauczycielom na zdawanie tego egzaminu po raz trzeci.

§ 10. 1. Jeżeli nauczyciel religii mojżeszowej publicznej szkoły powszechnej nie zda praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych przed upływem pięciu lat pracy nauczycielskiej w publicznych szkołach powszechnych, po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych, powinien być z nim rozwiązany stosunek służbowy.

2. Kurator okręgu szkolnego (Wojewoda Śląski) może w poszczególnych przypadkach odroczyć ostateczny termin zdawania praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych, jednak nie dłużej niż na rok.

§ 11. 1. Praktyczny egzamin na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych traci ważność, o ile osoba, która zdała ten egzamin, nie pracuje przez 10 lat z rzędu w szkole lub w administracji szkolnej.

2. Przepis ten nie ma zastosowania do tych nauczycieli, którym Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przywróci prawa nauczycieli stałych na mocy przepisów o stosunkach służbowych nauczycieli.

§ 12. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych przypadkach zwalniać nauczycieli religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych, posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w publicznych szkołach powszechnych, od obowiązku złożenia egzaminu praktycznego na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych, o ile praca ich w szkole powszechnej zostanie przez władze szkolne uznana za wybitną.

Przepisy przejściowe.

§ 13. Osoby posiadające kwalifikacje do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych w myśl przepisów, obowiązujących w którejkolwiek części Rzeczypospolitej do chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i które przed datem wejścia w życie tego rozporządzenia były czynne w charakterze nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach powszechnych co najmniej przez trzy lata, a na świadectwie uzyskania kwalifikacji do nauczania religii mojżeszowej mają ocenę z języka polskiego, historii i geografii Polski lub do końca 1912 roku złożyły z tych przedmiotów ulgowy egzamin na podstawie przepisów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, uzyskują tym samym kwalifikacje do nauczania religii mojżeszowej w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

§ 14. Nauczyciele religii mojżeszowej nie odpowiadający warunkom określonym w §§ 1, 3, 5, 13, a czynni w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, mogą uzyskać kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych przez złożenie do dnia 30 czerwca 1942 roku przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, egzaminu z religii i przedmiotów pedagogicznych, nadto z języka polskiego, historii i geografii Polski, o ile nie wykażą się świadectwem z ukończenia sześciu klas państwowego lub z prawami szkół państwowych gimnazjum ogólnokształcącego dawnego ustroju względnie świadectwem, uznanym przez władze szkolne dla tego celu za równorzędne.

§ 15. Nauczyciele religii mojżeszowej czynni w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, którzy sprawują funkcje rabinów, zatwierdzonych przez władze państwowe, lub którzy do dnia tego ukończyli przynajmniej 40 lat życia oraz mają 12 lat pracy nauczycielskiej w szkołach państwowych i publicznych, jeżeli do terminu, oznaczonego w paragrafie poprzednim, nie uzyskają kwalifikacji zawodowych do nauczania religii mojżeszowej, powinni je uzyskać w terminie, który określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 16. Z nauczycielami religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych wymienionymi w § 14, którzy w oznaczonym terminie do dnia 30 czerwca 1942 roku nie uzyskają kwalifikacji zawodowych do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych, należy rozwiązać stosunek służbowy najdalej z dniem 31 sierpnia 1942 roku, o ile nie podlegają przepisom § 15.

§ 17. Nauczyciele religii mojżeszowej czynni w prywatnych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i nie posiadający kwalifikacji określonych rozporządzeniem niniejszym, powinni uzyskać kwalifikacje zawodowe do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych do terminu, który określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 18. Kwalifikacje zawodowe do ustalenia w publicznych szkołach powszechnych po-

siadają ci nauczyciele religii mojżeszowej, czynni w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, którzy mają kwalifikacje do nauczania religii mojżeszowej według przepisów niniejszego rozporządzenia i do dnia tego:

a) albo uzyskali na podstawie obowiązujących przepisów kwalifikacje zawodowe do ustalenia w publicznych lub państwowych szkołach,

b) albo zostali przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwolnieni od obowiązku zdawania wszystkich przepisanych egzaminów i zaliczeni do kategorii nauczycieli wykwalifikowanych.

§ 19. 1. Przy ustalaniu terminu, od którego nauczyciel religii mojżeszowej publicznej szkoły powszechnej ma prawo zgłosić się do praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych (§ 8), lub terminu do którego nauczyciel jest obowiązany złożyć ten egzamin (§ 10) uwzględnia się, przy zastosowaniu warunków, określonych rozporządzeniem niniejszym, pracę nauczycielską, odbytą przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego.

2. Dla nauczycieli religii mojżeszowej, czynnych w publicznych szkołach powszechnych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i posiadających odbytą przed tym terminem co najmniej trzyletnią nieprzerwaną pracę nauczycielską po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych do nauczania religii mojżeszowej w szkołach powszechnych, a obowiązanych w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego do złożenia praktycznego egzaminu na nauczyciela religii mojżeszowej publicznych szkół powszechnych — termin ostateczny zdania tego egzaminu (§ 10) odracza się do dnia 30 czerwca 1942 r.

Przepisy końcowe.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy kwalifikacji nauczycieli religii mojżeszowej do nauczania w żydowskich prywatnych szkołach religijnych.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

W. Świętoślowski